

Landschapsnetwerk Brummen

Gezonder voedsel biedt kans voor boerenbedrijf

Een impressie van de werkconferentie 13 maart 2018

Voedsel is veel belangrijker voor onze gezondheid dan we ons doorgaans bewust zijn. Voor heel veel ziekten is gevonden dat je door gezond voedsel minder snel ziek wordt, zelfs kan genezen, of minder medicijnen nodig hebt bijvoorbeeld. Mineralen en vitamines in voedsel zijn belangrijk voor onze gezondheid. Magnesium verlaagt bijvoorbeeld de kans op kanker en Omega3 vetzuren remmen ontstekingen. Gezonde voeding zal steeds belangrijker worden bij ziektepreventie en gezondheidsbevordering. Naar verwachting zal de vraag van de consument hiernaar groeien.

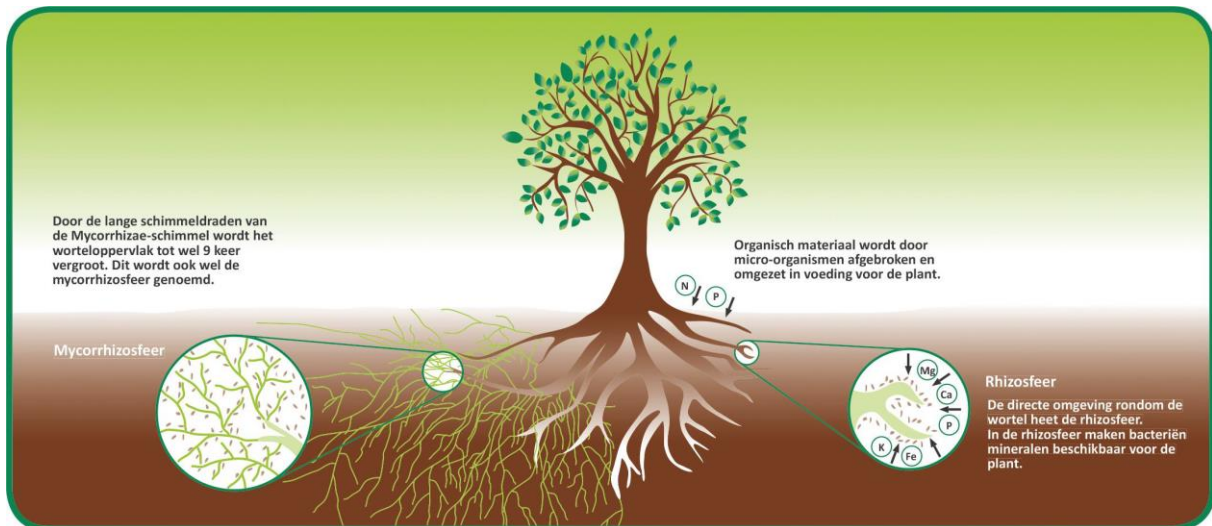
Maar uit onderzoek blijkt dat mineralen en vitamines in veel verse producten de afgelopen decennia sterk achteruit zijn gegaan. Ons voedsel is niet zo gezond als het zou kunnen zijn. In onderstaande tabel een overzicht.

Mineralen en Vitaminen (mg/100g)		1985	1996	2002	Vershil in % '85 – '96	Vershil in % '85 – '02
Broccoli	Calcium	103	33	28	-68	-73
	Foliumzuur	47	23	18	-51	-62
	Magnesium	26	22	11	-15	-55
Bonen	Calcium	56	34	22	-39	-51
	Foliumzuur	39	34	30	-13	-23
	Magnesium	26	22	18	-15	-31
	Vitamine B6	140	55	32	-61	-77
Aardappels	Calcium	14	4	3	-71	-78
	Magnesium	27	18	14	-33	-48
Wortels	Calcium	37	31	28	-16	-24
	Magnesium	21	9	6	-57	-75
Spinazie	Calcium	62	19	15	-69	-76
	Vitamine C	51	21	18	-59	-65
Appels	Vitamine C	5	1	2	-80	-60
Bananen	Calcium	8	7	7	-13	-12
	Foliumzuur	23	3	5	-87	-79
	Magnesium	31	27	24	-13	-23
	Vitamine B6	330	27	18	-92	-95
Aardbeien	Calcium	21	18	12	-14	-43
	Vitamine C	60	13	8	-78	-87
Oorzaak: Uitgeputte grond, luchtvervuiling, te snelle groei, langdurige opslag en transport.						
Bron: 2002 farmaceutisch bedrijf Geigy, Levensmiddelen laboratorium Karlsruhe / Santorium Obertal.						

Voor deze afname zijn veel oorzaken; deels hangen die samen met de moderne agrarische bedrijfsvoering. Een van de oplossingen is dat boeren bij het produceren van voedsel meer gebruik maken van de natuur.

Op 13 maart ontving het Landschapsnetwerk Brummen ruim 50 belangstellenden in de Vrolijke Frans voor een gedachtewisseling over hoe agrarische bedrijfsvoering samenhangt met gezond voedsel. Drie sprekers belichtten verschillende aspecten. Zo bleek de wijze waarop de mest van koeien wordt omgezet tot voeding voor grasland van grote invloed op de mineralenbalans in melk en vlees (Anton Nigten). En bomen zorgen voor schimmels in de bodem die op hun beurt mineralen beter beschikbaar maken voor opname door planten (Nicolette Klijn). Kruidenrijke graslanden zijn niet alleen gezonder voor de koe, maar leveren ook gezondere en lekkerder kaas op (Claire Vos).

Drie agrariërs uit de gemeente Brummen was gevraagd te reageren op de informatie. Zij zagen kansen voor de toekomst van hun bedrijf door zich sterker te profileren op gezondheid. Maar dat betekent wel een omschakeling naar een bedrijfsvoering met een lagere productie. Dat kan alleen als de samenleving voor gezondere melk en kaas ook een hogere prijs betaalt. Daarmee krijgen ze tevens een veerkrachtiger en waardevoller voedsellandschap met meer biodiversiteit.

Quotes van de sprekers

Anton: Wat goed is voor het kalf is goed voor de mens. Vreemd dat koemelk niet geschikt is voor kalveren.

In melk zijn voedingsstoffen enorm teruggelopen, zeker mg en Fe. Ook grote afname in vlees.

Nicolette: voor elke koe boven de grond, zit onder de grond een koe aan gewicht biomassa.

We zijn op grote schaal micronutriënten aan het vernietigen.

Claire: Kruidenrijk grasland geeft hoogste concentraties gunstige vetzuren in melkproducten.

Hoge soortenrijkdom van weiland is goed voor de structuur en smaak van kaas

Quotes bij reflectie op voordrachten

Vraag aan Jan Willem Breukink, Pieter Brouwer, Dirk Jan Schoonman: Hebben de presentaties tot nieuwe inzichten geleid?

JW: ondernemen in de landbouw is een continue zoektocht. Dat vraagt ook anders denken over de bodem.

Pieter: wat we produceren is al gezond. De vraag is hoe kan het nog gezonder. Er is veel kennis. Echter worden we nu niet betaald voor de hoeveelheid omega3 in de melk.

Pieter: Grote omslagen kosten investeringen. Als productie afneemt moet er nieuw verdienmodel zijn.

Nicolette: er zijn voorbeelden uit de biologische landbouw die €2 / l verdienen.

DJ: ook bij Friesland Campina borrelt het als het gaat inzamelen van aparte melkstromen.

Pieter: ik vind een mooi landschap de kosten blijven stijgen. Dat vraag om andere verdienmodellen en inzet van subsidies.

DJ: zet deel van de toeristenbelasting in voor het beheer van het landschap.

DJ: we zullen het nooit op prijs winnen. Wel op kwaliteit. Daar ligt een kans.

JW: om onderwijs te weinig aandacht voor bodemleven. Met intrede van kunstmest en pesticiden is er veel kennis verloren gegaan.

JW: leuk met nieuwe inzichten bezig te zijn en het biedt economisch ook kansen.

Anton: Er is veel verlies aan nuttige stoffen in drijfmest. Daar moet meer onderzoek naar komen, zoals inzet van MgCl.

